

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Biroul permanent al Senatului

Bp.

433

1 x 2024

AVIZ

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 5847
IEȘIRE	
Ziua	25
Luna	09
An	2024

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea

și completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii

(b433/3.09.2024)

Biroul permanent al Senatului

524

14.10.2024

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2023 privind sistemul public de pensii (b433/3.09.2024)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 25.09.2024, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații**:

- pentru ca Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii să fie aplicabilă și corectă și pentru persoanele care au lucrat în condiții de muncă deosebite sau speciale/ în grupele I și II de muncă, atât pentru pensionarii existenți, cât și pentru viitorii pensionari, pentru care angajatorul a plătit stagiul de cotizare contributiv suplimentar pe perioada încadrării, ar trebui să se acorde un număr de puncte de stabilitate în funcție de anii lucrați în condiții de muncă deosebite sau

speciale/ în grupele I și II de muncă, prin corelare cu dispozițiile art. art.85 alin. (3) din aceeași lege;

- inițiativa legislativă anulează recunoașterea unui stagiul de cotizare contributiv redus pentru persoanele cu dizabilități care au îndeplinit stagiul de cotizare prevăzut de lege în condiții de handicap. Astfel cum este formulată, propunerea introduce o formulă de calcul care are la bază aplicarea unui stagiul de cotizare uniform de 25 de ani, fără a ține cont de stagiile reduse recunoscute anterior pentru persoanele cu dizabilități grave și accentuate, ceea ce produce o diminuare semnificativă a pensiilor acestora. La fel de grav este faptul că persoanele cu dizabilități, care se vor pensiona în baza Legii nr. 360/2023 și vor beneficia de stagiul redus de cotizare, vor beneficia de pensii mai mici ca indemnizația socială de 1200 lei. Acest fapt reprezintă o problemă socială semnificativă, întrucât nu doar că descurajează integrarea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii, dar și subminează recunoașterea eforturilor acestora de a participa activ în societate;
- toți pensionarii cu dizabilități care au beneficiat de stagiul de cotizare contributiv redus, conform legilor anterioare, au primit recent decizii din care rezultă că pensiile lor recalculat sunt mai mici cu procente între 50% și 80%. Există 10 tipuri de handicap conform legislației în vigoare: fizic, vizual, auditiv, surdocecitate, somatic, mintal, psihic, HIV/SIDA, asociat, boli rare. Persoanele cu aceste handicapuri au muncit și au realizat stagiul contributiv de cotizare prevăzut de lege și este inadmisibil ca eforturile și contribuțiile sociale ale acestora să fie anulate printr-o lege care ignoră specificul și dificultățile cu care aceste persoane se confruntă;
- mai mult, se instituie măsura plafonării cuantumului pensiilor la valoarea din 31 august 2024 și eliminarea oricărei posibilități de indexare pe o perioadă de 10-15 ani, ceea ce reprezintă o încălcare a dreptului la o viață demnă și a principiului echității sociale. Persoanele afectate, în special cele cu handicap grav, vor fi puse într-o situație economică și socială extrem de dificilă, pierzându-se orice recunoaștere a efortului lor de a participa activ la societate, în ciuda limitărilor fizice sau mentale;
- pensia este un drept dobândit prin contribuții anterioare la sistemul de asigurări sociale, or, modificarea retroactivă a condițiilor, care afectează negativ aceste drepturi, este neconstituțională, încălcând principiul securității juridice. Reducerea cuantumului pensiilor persoanelor care au îndeplinit stagiul de cotizare contributiv prevăzut de lege, reprezintă o formă de discriminare, ceea ce contravine atât legislației naționale, cât și normelor internaționale, inclusiv Convenției ONU

privind drepturile persoanelor cu dizabilități, la care România este parte. Sunt încălcate astfel următoarele articole: art. 27 – *Dreptul la muncă și ocupare*, art. 28 – *Nivelul de trai adecvat și protecția socială*, art. 5 – *Egalitatea și nediscriminarea*, art. 4 – *Obligațiile generale*, art. 19 – *Viața independentă și integrarea în comunitate*;

- este dificil pentru persoanele cu dizabilități, ale căror vieți sunt deja marcate de limitări, să fie nevoite să iasă în stradă, pentru a-și apăra dreptul la demnitate. Oameni care au muncit în condiții de handicap, care au contribuit la sistemul de pensii, care au făcut eforturi supraomenești să îndeplinească stagiul de cotizare contributiv prevăzut de lege și s-au pensionat la limită de vârstă, sunt ignorați și umiliți în acest mod. Pensiile persoanelor cu dizabilități nu sunt un privilegiu, sunt un drept câștigat prin sacrificii;
- este imperios necesară transformarea pensiei în plată în puncte, exclusiv pentru pensiile diminuate după recalculare, după modelul art. 154 alin. (2), în speță modificarea art. 88 alin. (2) și (3) prin atribuirea de un punct suplimentar pentru fiecare an de stagiul de cotizare contributiv realizat în condiții de handicap, respectiv deficiență vizuală gravă, pentru persoanele prevăzute la art. 52 alin. (1) lit. a) și art. 53 și 0,50 puncte suplimentare pentru fiecare an de stagiul de cotizare contributiv realizat în condiții de handicap pentru persoanele prevăzute la art. 52 alin. (1) lit. b).

Președinte,
Bogdan SIMIŢION,